

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házköz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónapra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár idekre, postán káldva:
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónapra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Tiszta levegőt!

Irta: dr Juhász Nagy Sándor.

A vasárnapi debreceni népgyűlés elítélő határozatot hozott a város törvényhatósági bizottsági közgyűlésének legutóbbi obstrukció ellenes állásfoglalása felett. Nem azért, mintha a határozathozatal, vagy a véleménynyilvánítás szabadsága ellen tüntetni akart volna. Sőt egyenesen azért mert ez a közgyűlési határozat a főispán hatalmi nyomása és különböző mesterkedései folytán éppen a határozás szabadságának legázolásával és kijátszásával jött létre és mert ezt a közgyűlési határozatot a város közönsége nevében hozták, pedig a közönség meggyőződésével merőben ellentétben áll.

Debrecen mindig függetlenségi város volt. Debrecen népének a magyar szabadsághoz való kiolthatatlan ragaszkodása közmondásszerű. A legdicsebb múlt hagyományain nevelkedve, ennek a városnak lakossága, népe kitartóan küzd most is a magyarság nagy eszményeiért.

Miért van hát ennek a városnak mégis olyan polgármestere, tanácsa és közgyűlése, amely minduntalan, mindig szembehelyezkedik a függetlenségi politikával, vagyis a város népe óriási nagy többségének meggyőződésével?

Fenekig romlott rendszer ez.

Romlott, mint a magyar közélet általában Magyarországon az állam legfőbb irányzásában egy abszolút hatalom feltétlen parancsszava érvényesül. Itt nem a nemzet intézi a saját sorsát Bécsi udvari intrikák boszorkányüstjéből alakul ki ez a hatalmi parancs, amelyet aztán úgy zudítanak a nemzet nyakába, mint a hogy a béres ostorával az ökrök között. A munkapárt ezt nevezi alkotmányosságnak.

Romlott a kormányzati rendszer, mert minisztereink nem a nemzet vezérei, de az udvar szolgái. Romlott a parlamenti rendszer, mert a képviselőház nem a népet képviseli, hanem az erőszakot, a pénzt és az alkoholt, melyeknek hitvány eszközévé aljasodott a mostani cenzusos választók többsége.

És romlott a helyi közigazgatás, a vidék közléte is, mert itt meg a kormány kirendelt főispánjai uralkodnak, mint valami királyok s köréjük sereg-

lenek a függő elemek, a hivatalnokok, az anyagi érdekek által odaláncolt emberek.

Leginkább visszataszító azonban az, hogy önként merészelik mégis kiadni magukat ezek az urak, mint a lakosság, a közönség, a nép képviselői?

Tessék csak megnézni a hirhadt debreceni közgyűlési határozatot, melyet a nép ellen és a kormány mellett hozott 67 közgyűlési tag.

A 67 ember közül: 14 városi tisztviselő, 40 adóalapján bentülő virilista és csak 13 választott bizottsági tag.

Hát ezek képviselik a népet? Ezek hoznak mi helyettünk politikai határozatot? 13 választott bizottsági tag akar határozni 100.000 ember nevében?

Uj rendszert követelünk!

A nép felszabadítását követeljük.

Az igazi népakarat érvényesülését követeljük.

A mai romlott rendszer, dohos, mérges, gyilkos levegőjéből ki kell vezetni a nemzetet a népjogok új életre keltő tiszta levegőjére.

Az obstrukció mellett.

A vasárnapi népgyűlés.

Debrecen hazafias közönségének fényes sikerü tüntetése.

Debrecen város lakossága megmutatta, hogy az ő nevében, az ő meghallgatása és megbízása nélkül határozni, és pedig akként határozni, hogy az sem az igazságnak, sem a hazafiaságnak, sem Debrecen hírnevének megneveljen, büntetlenül nem lehet.

Tegnap délután a városháza udvarán összegyűlt maga a nép, amelynek nevében a törvényhatósági bizottság meghozta a maga szegényhatározatát, megjelent Debrecen város két függetlenségi és 48-as képviselője, akiknek lehetlenné tették ama rut merénylet idején a megjelenést s akiknek a hazafias munkája ellen is irányult az a hirhadt határozat, megjelent az országos függetlenségi és 48-as párt vezérkara, magának a beteg vezérnek kivételével, megjelent az országos szociáldemokrata párt

és a választójogi szövetség egy-egy kiválósága.

A népgyűlést rendező debreceni függetlenségi és 48-as párt valamint a helyi szociáldemokrata párt nagyon meg lehet elégedve az eredménnyel, sőt büszkén mutathat rá ország-világ előtt.

Debrecen népe teljes egyértelműséggel akarta, hogy a nevében hozott szegényhatározattal ellene intézett merénylet megtoroltassék. Ezt az akaratát fényesen megvalósította. Visszavert minden támadást, neve újra tiszta, szep-lőtelen.

E szép, e nagy munkában segítségére voltak Debrecen népének a nevezett pártok kitűnő küldöttei, akik meggyőződésből fakadó, a hazafiasság tiszta tüzetől izzó beszédekkel a sikert, az erkölcsi nagy sikert biztosították számára.

A népgyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőkben számol be:

A fogadtatás.

Az illusztris vendégek fogadtatására dr Bacsó Dezső vezetése mellett küldöttség ment a 9 órai gyorsvonattal Püspökladányba. Amint be-robogott a budapesti gyorsvonat, a vendégeket Debrecen polgársága nevében Bacsó Dezső dr, a püspökladányi függetlenségi párt nevében dr Kéry Lajos üdvözölte.

Gróf Batthyány Tivadarnak fehér ruhás leányok hatalmas bokrétát nyújtottak át. Batthyány meghatva köszönte meg a szíves fogadtatást. Gróf Batthyány Tivadaron kívül megérkeztek még: Lovász Márta, gróf Eszterházy Mihály és Vertá Etele. Justh Gyulát ágybanfekvő betegség megakadályozta abba, hogy a népgyűlésre részt vehessen.

A debreceni pályaudvaron és az állomás előtti térsége ezrekre menő néptömeg várta a képviselőket.

Debrecen város polgársága nevében dr Körösi Kálmán a következő üdvözlő beszédet mondta:

Dr Körösi Kálmán

üdvözlőbeszédében a szokásos üdvözlési formák előrebocsátása után következőket mondta:

Két dolgot fog Debrecen népe méltóságod előtt magyaros nyúltsággal kijelenteni.

Kijelenti elsősorban, hogy a véderőjavaslat elleni küzdelmet s annak megvívásánál a csak kivételesen sőt csak legvégső esetben használható parlamenti fegyver alkalmazását igenis helyesli, mert a mindent igazoló önvédelem pillanata elérkezett akkor, amikor a reánk elbírhatatlan terhet rakó, legélethe vágóbb közgazdasági és kulturális céljainkat háttérbe szorító katonai javaslat a hadseregbe nemhogy a magyar szellemet, a magyar nyelvet, a magyar érzést, de összbirodalmi tendenciából még a magyar álla-

Megnyílt!

SZABÓ MIKLÓS
világvárosi mintára berendezett

kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza

DEBRECEN Piac-utca 61. (Fischer-palota.)
Különtermek mértékntáni megrendelésekre.

Megnyílt!

miság külső kifejezését: a magyar címert és lobogót se akarja beengedni. Meg fogja hallani Méltóságod, Debrecen népétől: mennyire elítéli, hogy akadt párt, magyar párt, mely meghunyászkodásból a csaknem évtizedes küzdelem szomorú eredményévé egy ily még államiságunkat is negligáló katonai javaslat keresztül-hajtását akarja tenni s másfelől mily elismeréssel adózik Debrecen népe azért, hogy a küzdő ellenzék e javaslatot egy rajtuk is sebetütő rendkívüli fegyverrel veri ugyan vissza, mert másként nem teheti, de — visszaveri.

A másik pedig, amit meg fog hallani Méltóságod Debrecen népétől: az általános, egyenlő, községenkénti és titkos választói jogért folytatott küzdelemük helyeslése. E város polgárságához, mely a történelem folyamán soha, még a rendi eltagoltság idejében sem volt sem elnyomó, sem elnyomott, ez az egyedül méltó állásfoglalás.

Mivel a nagy reform ellen folytonosan a nemzeti veszedelem rémképének megfestése és elibünk társával érvelnek, Méltóságod bizonyára jelentőséget fog tulajdonítani annak, hogy a legmagyarabb város népe mégis a nagy reformmü híveinek táborába sorakozik.

Nekünk, valóban ideálunk — ében és államainkban egyaránt ápolt reménykedésünk a magyarság nemzeti pozíciójának fenntartása, nem egyoldalú faji elfogultságból s nemcsak a történelmi jog alapján, hanem a népjogok érdekében is, mert a Kárpátok alatt más szabadság nem virulhat, csak magyarszabadság s a magyarság háttérbe szorítását nem a népjogoknak más fajok általi fenntartása vagy éppen fejlesztése, hanem oly népjogellenes elnyomás követné, melynek passzív részesei, áldozatai mi magyarok lennénk.

De másfelől nyilvánvaló előttünk az is, hogy nemzeti jogaink teljességét csak a népjogok segítségével szerezhethetjük meg.

Ezért van az, hogy Debrecen népe, oly választójogi reformnak megalkotását — mely a nemzeti és demokratikus szempontoknak egymás ellen való kijátszása helyett ezeket szervesen és természetesen egybekapcsolja, nem attól a párttól várja, mely világ életében mindig csak egy antidemokratikus választói törvény alapján, még annak tilalmait is átlépve, s így is csak nemzetiségi kerületekkel tudta többségét biztosítani, — hanem a legszebb magyar liberális tradíciókat követő függetlenségi és 48-as párt és a küzdő ellenzékétől

A népgyűlés.

Impozáns volt a tegnapi népgyűlés, amelyen a város ezrei, több mint 6000 ember vo-

nult fel a városháza udvarára s az emeleti folyosókra.

Délután fél 3 órakor Bacsó Dezső dr. nyitotta meg a népgyűlést s röviden, tömören, de rendkívül meggyőző, gyönyörűen megkonstruált, hazafias lendülettel előadott beszédben kérte, hogy válasszanak elnököt. Tervegy Tamás indítványára függetlenségi részről Bacsó Dezsőt, a szociálisták részéről pedig Handler Gyulát választották meg elnökül.

Batthyány Tivadar gróf

emelkedett ezután szólásra.

— Látjuk — mondotta többek között — hogy a munkapártban a legszebb egyetértésben ülnek Khuen-Héderváry Károly gróf, aki azt állítja és el akarja hitetni, hogy ő az általános, demokratikus választójog híve és ezt akarja megvalósítani, együtt ül Tisza Istvánnal (Zajos abcugolás.) aki valahányszor tollat vesz a kezébe, teszi azért, hogy az általános, egyenlő és titkos választói jog, a népparlament ellen sikra szálljon. (Zajos abcugolás.) Én ezekkel a tényekkel szemben kötelességemnek tartom nemcsak a magam nevében, hanem pártunk nevében is meg erősíteni és hangsúlyozni, hogy a függetlenségi és 48-as párt programjába vette és kijelentette, hogy nemcsak követeli, hanem küzd és harcol az általános, egyenlő és titkos választói jogért. (Hosszantartó zajos taps és éljenzés.)

Aki ezzel szemben gyanúsait, aki ezzel szemben mint például Eitner Zsigmond barátomnak, az általános, egyenlő és titkos választói jog egyik lelelkesebb hívének (Zajos éljenzés) egy nyilatkozatának elferdítésével, ránk akarják olvasni, hogy mi nem vagyunk hívei az általános, egyenlő és titkos választói jognak, az egyszerűen tudva nem mond igazat. (Derűtség. Felkiáltások: Hazudik!) De, amikor azt látom, hogy a kormány a maga sajtója útján olyan vég telenül aggódik azért, hogy vajjon mi nem fogjuk-e elárulni az általános, egyenlő és titkos választói jogot (Derűtség) mikor ezt az aggodalmat mindennap — ismert módon fenntartott sajtójával hirdeti és bizalmatlanságot akar beolítani a nép széles rétegeiben ellenünk, akkor én követelem gróf Khuen-Hédervárytól, követelem gróf Tisza Istvántól, hogy ha ők kétségbe merik vonni, hogy mi programunk mellett kitarunk, akkor mondják meg hát, hogy mi az, amit a választói jog terén ők akarnak. (Derűtség és éljenzés, általános helyeslés.) Akarja-e gróf Tisza István az általános, egyenlő és titkos választói jogot, akarja-e gróf Khuen-Héderváry (Zajos abcugolás. Felkiáltások: Dehogyan is akarják!) ha pedig nem akarják, akkor minek ülnek együtt egy pártban és hogy merészkednek több-

ségi akaratra hivatkozni, amidőn egymásközt a legfontosabb kérdésben homlokegyenest ellenkező nézetben vannak? (Zajos helyeslés.)

Alljon elő az a munkapárti választó vagy képviselő, aki megmondta a választóknak, hogy milyen lesz a véderőjavaslat és mibe fog az a nemzetnek kerülni. (Felkiáltások: Nem tudta ezt senki!) Kiveszi a szót a számból a tisztelt közbeszóló barátom, mert mi sem tudjuk. (Derűtség.) Igaza van: nem tudják. Azt mondják, hogy körülbelül 70—80 millió koronába kerül, mások pedig azt mondják, hogy mindössze rongyos százezer tesz ki évenként. Mi azonban, akik foglalkoztunk a kérdéssel, megállapíthatjuk, hogy igen sok több kiadásra eddig elhallgattak. Többet tesz ki százmillió koronánál, meghaladja a 150 millió koronát, amivel a nemzetet többkiadás címén évente meg akarják sanyargatni anélkül, hogy azt a választóknak előbb megmondták volna és dönthettek volna. De azt sem mondták meg a tisztelt munkapárti képviselőjelölt urak, hogy a dohány árát, a szesz árát fogják felemelni, felemelik az átirási illetéket és emelik egész sorozatát az adóknak és jövedelmeknek.

Azután a kibontakozásról szólván, ezeket mondta:

— A kibontakozásnak egyetlen alkotmányos útja, amit a királyi trónbeszéd és az 1906-iki királyi leirat is beigért: alkossuk meg előbb a népparlamentet az általános, egyenlő és titkos választói jog alapján és ez a népparlament döntson és «ítéljen a nemzet», — miként a király mondotta a trónbeszédben, — itéljen a véderőről, a szociálpolitikai alkotásokról, a közigazgatásról és ha igazi általános, ha igazán egyenlő és igazán titkos lesz a választói jog, akkor szeretném azt a képviselőt látni, aki meg nem hajol az igazi nemzeti többség előtt. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

A többi szónokok.

Ormós Ede dr., a szociáldemokrata párt szónoka erősítette, hogy azok a vádak, melyek aró szónak, horgly a Justh-párttal való szövetség gyenge lábón áll, nem felelnek meg a valóságnak. A Justh-párt a választói reformot komolyan követeli. Majd arról beszélt, hogy a szociálistákat nemzetközinek és nem magyaroknak tartják. Fejtette, hogy a nemzetköziség mit jelent. Azt, hogy a népek között nemzetközi szövetséget kell teremteni. Necsak az uralkodók, hanem a népek is nemzetközi szövetségben egymás támogatására legyenek készek. Ha 1849-ben a népek is szolidárisak lettek volna egymással, úgyb nem történhetett volna meg, hogy az orosz leigazza a magyar nemzetet. A választói jog szükséges. Az kell. Eppen Debreczen-

Ahasveros.

...Ujra megcsaltak. Az én bizodalmam virágai mind itt hevernek a porban, letiporva; az én jóhiszeműségem nem egyéb letarolt mezőnél, lombjavesztett fánál, idealismusomat szines köntöséből pórére vetköztette a durva valóság.

Künn esett a hó, az én lelkem pedig a tavaszban járt. Almodtam, tágra nyitott szemekkel is. Azt hittem, nincs igazuk az embereknek, mikor azt beszélük egymás közt, hogy tél van. En rügybontó tavasznak hittem az időt, fűszeres illatu, langyos leheletű májusnak, melynek keblén ezer virág fakad.

En csak a szívemmel láttam s hogy lomhán hullott a hó, úgy hittem, hogy valami pajkos fuvalom millió, meg millió szűzfehér labdarózsa szirmát hordja az ablakom alá, virágos pamlagául a sok küzdésben kifáradt, elernyedt gondolataimnak.

A szívemmel láttam az embert, a szívemmel, amely száz csalódásnak tövisétől vérzett, vonaglott és a míg a rosszat siratta, hitte a jót mégis. És hiit a százegyediknek ujra...

A hó ekközben egyre hullott tétovázó lassúsággal; az emberek pedig sáros saruikkal letapodták, mignem szűzfehérségét elveszté, salak, szenny lett belőle. És ujra megcsalt az ember, akinek gyomra hangosabban korog, mintsem

el tudná azt nyomni szive dobogása. A korlátolt elme győzedelmeskedett az én lelkemnek tiszta, nemes sugallatok méhében fogant, szeretettel dajkált törekvésein.

Futottam járatlan utak göröngyös mesgyénjén, keresve az embert, aki vértelenül mellet rohan neki az igazak harcának s elbuktam a feluton, bele az ingoványba, a képmutatás utvesztő iszapjába. És itt találtam meg az embert, akinek minden csöpp vérét az önzés kergeti ereiben, akinek szivét vad indulatok tüze lobbantja lángra, s a kinek ajka az éhségtől reszket akkor is, ha gyomra jól van lakva.

S hogy itt vergődöm az értelmetlenség a nemtelenség fertőjében, zsákmányra éhesen nyujtja felém polyp karját a bosszu, a megtorlás vigyorgó képü ördöge.

Valami álnok érzés környékezi me a szívemet, valami diszharmonia zengi a lelkemben:

— Légy te is olyan mint a többi. Fogat, foggal... A te álmaid csak csalóka rengő délibábok. Minek futsz utánok te, az örök küzdés embere; hazug a fény, ami kelet felől támad s törekvéseid szívárványhidja illanó színekből szőtt tünemény.

Esésemben megütöttem a fejemet az ütés megzaklatja agyvelőm minden porcikáját. És csodálatos, nekem mégis a szívem sahog, amely

tele van mindenek felett megbékülő szeretettel. Hiába látom a kontárt, amely durva anyagból akarja mását venni, a minden bölcsességek, örök igazságok fényes arcának, hiába látom a tudományok hirdetőjét, amint a szent könyvet csupán számolyul használja az embertársai hátán, romlásán való kapaszkodásra, itt a sálakban, sárban nem fogja kövére hizlalni az én testemet semmi hatalom.

Minden erőmet megfeszítve feltápászkodom, megrázom magamat s érzem, miként hull le rólam a hétköznapiság durva kérge. Valami szent rajongás vesz erőt a lelkemben. A másik pillanatban már a régi vagyok, szívárványszínekből szőtt álmok, gyűlölség nélkül való embere.

A százegyedik emberben csalódtam és tudok hinni a százkettedikben, aki eljövend.

És járom Ahasveros saruiban tovább, járatlan utak göröngyös mesgyéit, zugó erdők titkos mélyén megpihelve, érzem a küzdés gyönyörűségét s száz meg száz csalódások csön-des temetőjén keresztül nyargalva, az én bizodalmam ujra virágzásba borul, reményem új erőre kél.

És hiszen az embert, a jót, amelyre mégis rátalálok, aki valamikor mégis eljövend.

Debreczen város legolcsóbb bevásárlási forrása a budapesti Csipkeáruház **Fiók üzlet Sas-utca 4. sz. Kizárólag alkalmi vételek.** Naponta érkeznek meglepő szép ajándékok! Megtekinthető vételkényszer nélkül! Pontos, szolid kiszolgálás! Kérem a czégre ügyelni CSIPKEÁRUHÁZ.

ben aktuális az, hol a protestáns egyházaknál régóta divik az általános szavazati jog, amely bevált. Ha tehát az egyházaknál alkalmas ez a rendszer, úgy kell, hogy alkalmas legyen a népképviselő választásánál is.

Eszterházy Mihály gróf a katonai javaslatokkal járó súlyos terhek nagyságát színezte ki. Nemcsak a pénzáldozatról kell itt beszélni, hanem a 40 ezer több ujoncnak a nemzet erejéből elvont munka értékét is becsülni kell. Ez legalább 26 millióra rug.

Frappáns határu volt, amidőn arról beszélt, hogy Khuen-Héderváry milyen alattomos, csuf játékot űz a választói joggal. Felemlíti Khuen ismeretes mondását:

— Vagyok olyan barátja a választói jognak, mint Justh Gyula.

Konstatálni kívánja, hogy a miniszterelnök nyelve megbotlott, mert így akarta kifejezni magát:

— Vagyok olyan barátja a választói jognak, mint Justh Gyulának.

Jászi Oszkár az Országos Választójogi Liga nevében beszélt. Kijelentette, hogy obstrukció mindaddig lesz, amíg a népképviselő nem lesz az általános választói jog alapjaira fektetve. Azt bizonyította, hogy a király 1906-ban a választói jogot kínálta az országnak s most a Justh-párt ugyanazt követelái, amit a király.

Lovászy Márton Debreczen város obstrukciót elítélő határozati javaslatával foglalkozott. Azt kérdezte, hogy talán azért hozták ezt a határozatot, hogy a katonai terhekből a városra eső részt sürgősen fizetni akarja a város. Szidta a mai választói rendszert, mely az ország 21 millió lakosságának csak elenyésző töredékének ad szavazati jogot. Nemzeti szupremácia veszélyeztetéséről szerinte szó sem lehet az általános választói jog behozásával, mert nemzeti szupremácia nincs.

Ezután Juhász Nagy Sándor emelkedett szó lársra.

Dr. Juhász Nagy Sándor beszéde.

Ott fent a közgyűlési teremben 67 elszánt munkapárti ember, Debreczen közönsége nevében, a nép nevében elítélte az obstrukciót, a katonai javaslatok elleni törvényes küzdelmet. Ezzel helyeselték a roppant katonai terheket és szembehelyezkedtek a népjogokkal.

Igaz-e az, hogy ez a közgyűlési határozat Debreczen közhangulatát fejezi ki. Az a viharos lelkesedés, amellyel önök gr. Batthyány és a többi szónokok beszédeit fogadták, azt válaszolja e kérdésre, hogy: igaz.

Az a 67 ember nem volt hivatva Debreczen közönsége nevében politikai álláspont kifejezésére. Miért nem? Ezen a szónok bizonyította ezt a tételt. A városi közgyűlés három elemből áll: 1., a tisztviselőkből, 2., a virilisekből és 3. a választott tagokból.

A tisztikarban, a városi tanácsban évtizedes hagyomány az, hogy meghódolva állanak szolgálatába a mindenkor kormány mindenkor főispánjának. Olyan erős ez a tradíció, hogy még a volt függetlenségi polgármester is (Zajos abcugolás) felolvadt ebben a politikai feketeségben, mint a feketekávéba hullott fehércukor. A tanács tagjai tehát nem a nép akaratát fejezték ki, de nem is a saját magukét, hanem a főispánét.

Hát a virilisek? Ők azért bizottsági tagok, mert a legtöbb adót fizetik. Hol itt a közönség bizalma? Egy vagyonos kaszt ez, mely — tisztelet, becsület a kivételeknek — saját egyéni érdekeit félti, nézi a mostani békés nyugalma minden átalakulástól, retteg a mai helyzet változásától és megriadva tömörül a hatalom, a kormány, a főispán köré, mihelyt megérinti a nép felszabadulásának, a jövőnek hirmondó szele. Nem a népet képviselik ezek az urak, hanem saját magukat, a vagyonukat, az adójukat.

Kell-e szólni a választott tagokról, akik — éppen most fejtette ki Lovászy Márton, hogy a mostani romlott választójogi rendszer mellett kapták megbízatásukat. Debreczenben pedig a bizottsági tagok jórésze városi párti programmal jutott be. Azzal vezették félre a népet, hogy nem politizálnak, csak várost fejlesztnek. És mi történt? Az, hogy a városi párt a város gazdasági ügyeinek zilált, rendezetlen állapot mellett, bevitték a közgyűlésbe a politikai elvtelenséget és gerinctelen-

séget is. (Zajos helyeslés.) Hát ezek képviselik a népet?

Tehát ez a közgyűlés, mely behódoló tisztviselőkből, saját egyéni érdekeiket védő virilisekből és részben a nép becsapásával becsusztott választott tagokból áll, — nem hivatott a nép nevében politikai határozat hozatalára. (Igaz, úgy van!)

Ezt a közgyűlési határozatot megfelelőbbé tük a belügyminiszterhez. (Felkiáltások: az jóvá hagyja!) Természetesen, hogy jóváhagyja, de legalább hadd legyen ez a fertőzött határozat a Khuen jóváhagyásával is megbélyegezve.

De a határozatot megfelelőbbé tük a néphez is.

Most ítéljen a nép!

A nép felháborodással tépi szét, semmisíti meg ezt a határozatot. Ez a nép harcol a katonai javaslatok ellen, követeli az általános választójogot, helyesli a törvényes parlamenti ellenállást. Ez a nép a 67 munkapárti privát véleményével szemben azt határozza: éljen az ellenzék, éljen az obstrukció.

A határozat.

Majd Tervegy Tamás dr. terjesztette elő határozati javaslatát, amely szerint a város törvény hatóságának határozatát a népgyűlés elítéli. A népgyűlés állást foglal a katonai javaslatok ellen, felír a Házhöz, hogy a javaslatot vegyék le a napirendről és tüzzék ki tárgyalásra az általános választói jog tervezetét.

A népgyűlés elfogadta a javaslatot s elhatározta, hogy a beteg Justh Gyulát táviratilag üdvözli.

Dr. Bakonyi Samu beszéde.

Dr. Bakonyi Samu: Sokszor állottam már öök előtt, de most talán erősebb az elfogódottságom, mit amilyen eddig volt akár mikor. Az élkem is elég érzékeny volt hozzá, hogy elfogja a közgyűlési határozat itencióját. Debreczen két függetlenségi képviselője van, Talán nem szerénytelenség és nem hivalkodás, ha azt mondom, hogy ez a két képviselő tőle telhetőleg eleget igyekezett tenni a rájuk háruló nagy kötelességekek. A mi munkásságunk felett ítéletet akartak modani. Ítéletet akartak mondani ott, ahol mi midig eleget tettünk a kötelességüknek. Ugy éreztük magunkat, mint vádlottak, akiket lehetetlenné tették, hogy megvédjük magukat a legigaztalaabb vád ellen. Avval vádolnak meg, hogy nem dolgozunk, hogy az ország erejét fecserejük. Becsületes ember előtt ez az igaz hitű lelkiismeretünk felment a vád alól, mert mi tudjuk, hogy dolgoztunk becsületesen. És itt vannak önök, itt van Debreczen hű népének lelkes megnyilatkozása. És ez men fel bennünket a közlekiismeret ítéletének perdöntő hatályával.

Debreczen népének az ítélete bizonyítja — hogy nincs igazuk azoknak, akik a mi küzdelmünket meddő időfecsérlésnek mondják. — Nekünk fáj igazán és legjobban a mai állapot termetetlen volta. Az última rátió fegyverével kell harcolnunk. A legvégső eszközökhöz kell nyulnunk. Ez mind igaz! De okai vagyunk mi ennek?

Hihette azt csak egy percig is a kormány, hogy az ellenzék ép most fogja harc nélkül átengedni a teret: ép most, amikor a kormány minden ellenszolgáltatás nélkül ajánl fel mindent a bécsi hatalomnak? Sokszor figyelmeztettük a kormányt, hogy ezeknek a katonai törvényjavaslatok törvényerőre emeléséről szó sem lehet.

Obstrukció?! Hát beszélhetünk az obstrukcióról a szó igazi értelmében, amikor a mostani obstrukció alatt a nemzet legigazabb, legjogosabb harcát értjük. Az obstrukció mindig feltámadt, valahányszor Ausztria egyoldalú követelésekkel állott velünk szemben. Különben 1872-ben a választói jog ellen kezdtek obstrukciót, 1889-ben is folyt egy obstrukciós küzdelem a magyar parlamentben, pedig akkor sokkal kevesebb volt az ütköző pont a kormány és ellenzék között.

Most beszélünk obstrukcióval? Most, amikor megtámadták és lehetetlenné akarják tenni a magyar államiség kifejlesztését időtlen időkre.

Könnyű beszélni azoknak, akikre nem hárul felelősség. Könnyű elítélni azoknak az obstrukciót, akik nem is ösmerik ezeket a javaslatokat. Könnyű bennünket, akik azoknak lehetetlen tartalmú ellen éjt-napot tevő munka után munkátlansággal megvádolni. 1848—49-

ben is volt obstrukció. Bánffyval szemben a gazdasági kérdések körül folyt a harc. És amikor az önálló vámterület jogi állapotát kimondó törvény hatása alatt is terjedni kezdett a gazdasági önállóság szükségességének az öntudata, akkor jöttek ellenünk — 902-ben — a létszámemeléssel. A katonai kérdésekkel akarták elvonni a nemzet figyelmét a gazdasági önállóság problémájától.

És ez taktikája lett azóta Ausztriának. Mindig katonai javaslatokkal hozakodik elő, valahányszor csak el akarja tüntetni a közfigyelmet az annyira ekszisztenciális érdekeinkbe vágó gazdasági kérdésektől.

A bankszabadalom lejártával önálló bankot akartunk teremteni. smét katonai javaslatokkal akarták lefegyverezni a nemzetet. Ez ellen küzdünk mi, akik szívünkön viseljük az ország sorsát.

Nem akarunk dolgozni?! Mintha bizony temérdek üdvös törvényjavaslat heverne a Ház asztalán. Pedig, mint tegnapelőtt odaefnt is rámutattam, semmi munka sincs előkészítve. Képmutató hazugság tehát az, hogy mi a munka lehetőségét akadályozzuk. Éppen ellenkezőleg, mi követeltük az érdemleges munkára való elterést. A kormány ezen javaslatunkat elutasította és saját bűnének bünbakkjáu lmégis az ellenzékret né a nemzet elé állítani.

Miért folyik a harc? Miért küzdünk, saját egyéni nyugalmunkat és minden érdekünket áldozatul hozva?! Mert azt akarjuk, hogy a teljes népakarat diadalmaskodjék. Hogy megszűnjék valahára a látszatok, a hazugságok uralma. Hogy szétphessük a cselszövények hálózatát, amellyel meg akarnák fojtani ennek a szerencsétlen nemzetnek a jövő boldogulását.

Az általános, egyenlő választójog és a titkos szavazás az egyedüli kivezető út ebből az örökös válságokkal fenyegető helyzetből. — Ezen az uton mi kész örömmel fogunk testvéri kezet Magyarország dolgozó népével, akikre ráfogják a hazai föld áldásainak sivarlelkű uszorásai, hogy hazátlan bitangokból áll. Ép azt akarjuk, hogy hazájában ne legyen a nép hazátlan, legyen joga és legyen kenyere. Mi komolyan vesszük programunkat. Előttünk szentek az Irányi Dániel igazságai. Mi megakarjuk és meg is fogjuk valósítani az általános, egyenlő és titkos választói jogot. Meg fogjuk mutatni, hogy a kibontakozás egyedüli módja csak a népjogok teljes érvényre juttatása.

Amelyik kormány meg akarja valósítani a becsületes gyökeres választójogi reformot, azt ebben az igazi nemzeti munkájában támogatni készek vagyunk. Amelyik kormány pedig e nélkül jön, amelyik kertet és ámitani akar, annak pusztulni kell. Nem baj ha ebben a férfiakhoz és hazafiakhoz méltó harcban mi is elpusztunk: a népjogoknak győzniök kell, mert csak így lesz szabad és boldog a magyar nemzet csak így éled uj életre a független magyar állam!

Dr. Tüdös János beszéde.

Dr. Tüdös János: Ellenségeink rágalmaznak, mhert nem akarjuk megengedni, hogy a véderőreformok diadalmaskodjanak. Avval rágalmaznak, avval támadnak, hogy az alkotmányosság ellen támadunk. Ez nem igaz. Minden igaz magyar embernek tudnia, éreznie kell, hogy mi védjük meg az igazi alkotmányosságot.

A józan ész azt diktálja, hogy senkit sem szabad meghallgatása nélkül el-télni. Mit akar ez a jelenlegi többség? Egy olyan ítéletet akar reánk szabadítani, amely óriási pénz- és véráldozatba kerül. Sok-sok millió és még több magyar fíu keserülné meg ezt az ítéletet.

A huszadik század nem a középkori sötétség inkvizíciós százada. Felemelt fővel kérdezhetem meg tehát, hogy vajjon a jelenlegi többség megkérdezte-e a polgárokat: hogy vállalják-e a nyomasztó terheket, amelyek koldusbotra juttatnák és nyomorba taszítanák ezt a szerencsétlen országot. Mert erőszakkal akarják ránk tukmálni a katonai terhek viselését. Olyan terheket, amelyeket képtelenek vagyunk elbirni.

A kormány jelenlegi eljárását nem menti semmi. Az obstrukció ódiama egyedül rájuk hárul. Aki szelet vet, vihart arat. Behizonyosodott most ez a kormány. Még ha megkérdezték volna a választói közönséget: akarnak-e magukra vállalni ilyen óriási terheket. De nem. Ezt nem tették. Becsapták a nemzetet, félrevezették ítéletét, hatalommal, erőszakkal többséget

teremtettek, hogy ilyen galádul játszassák ki aztán az országot.

De ha nem kérdezték meg a választókat, megkérdezték a népet, az istenadta népet, hogy el tud-e, akar-e ilyen óriási terheket viselni. — Ilyen nagy kérdést nem szabad egy kiváltságos osztály itéletére bízni. Az ilyen nagy hordogó osztály itéletére csak a közvélemény eljuttatása után emelkedhetik törvénygyé. Már pedig a jelenlegi választójogi rendszer mellett az ország négytöredéke nem nyilvánítja akarátát.

A nemzet igazi akarata nélkül hozott törvény csak elkeseredést szülhet. Elkeseredést szülne és beláthatatlan következményei lehetnének a katonai javaslatok törvénybeiktatásának is. Ezt akarja az ellenzék megakadályozni.

Mi folytatni fogjuk a küzdelmünket: megalkotjuk az új választói jogot és majd ezután am hozzon a nép törvényt magának. Az általános választói jog kivívása, megvalósítása előtt szó sem lehet arról, hogy ilyen terheket vállaljunk magunkra. És ki felelne a következményekért? A függetlenségi pártnak a legnagyobb és legszembetűnőbb feladata megakadályozni a katonai javaslatok törvénybeiktatását és megalkotni az általános, egyenlő, titkos, községenkénti választójogot. Eljén tehát az általános választói jog! (Lelkes és hosszantartó eljenzés.)

Tüdös beszédére majd Veszprémi István, a hajdumegyei függetlenségi- és 48-ás párt elnöke jelentette be csatlakozását a javaslatához. Végül Handler Gyula szólott a népgyűléshez s felhívta a tömeget tüntető sétára.

A népgyűlés utolsó szónoka Svimmer Róza asszony volt, a lelkes feminista apostol, aki mindenütt megjelenik, hogy a nők részére választói jogot kérjen. Itt is beszélt tüzzel, lendülettel a nők jogairól, s a beszédet szívesen hallgatták a jelenlevők.

A népgyűlés ezzel véget ért.

A munkásság az utcán tüntetett. Körülbelül 100,000 ember vonult végig a főutcán, követelve az általános választói jogot, s hazafias dalokat énekeltek.

Presbiteri közgyűlés.

A tárgysorozat.

A debreceni református egyház szeptember hó 13-ik napján, szerdán délután 4 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart.

A tárgysorozat a következő:

Jelentés arról, hogy a folyó évi augusztus 29-én tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve és végzése szept. hó 1. napján hitelesítették.

Dicsőfi József lelkészelnök jelentése polg. Kiss István adományáról.

Az egyházkerület újabb határozata az építkezési kölcsön tárgyában.

A második lelkésztanító állásának választás útján betöltése.

A bérházépítési bizottság javaslata a Debreceni Első Takarékpénztártól 200.000 kor. ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában, mely az építkezési nagykölcsönből térítettnek vissza.

Előterjesztés és javaslat a bérház építésére felveendő nagykölcsön felvételeire és feltételére vonatkozólag. A javaslat feletti szavazás.

A gazdasági bizottság végzése a Váradi Szabó Miklós-féle földeken lévő gazdasági épületek kijavításáról.

A gazdasági bizottság végzése a kistemplom torgyába készített új harangról.

A gazdasági bizottság végzése Komádi Lajos ispótályi harangozó fizetése emelése iránti kérvénye tárgyában.

Az örszentmiklósi református egyház segély kérvénye templomuk újjáépítésére.

Kérelem- és Hívó-szó a Kálvin-szövetségnek ez évi szeptember 20—21. napjain tartandó gyűlésére.

Az egyházkerületi közgyűlés végzése, mely szerint Rugonfalvi Kiss István dr és Kovács István tanárokká választottak.

Dávidházy János esperes meghívó levele az egyházmegye őszi közgyűlésére.

Országgyűlés. Kabos Fenrenc negyed 11 órakor nyitja meg az ülést. Jelenti, hogy a kolozsvári Emke-ünnepélyen Berzeviczy Albert elnök vezette a képviselőház küldöttségét. A budavári koronázó-templomban Erzsébet királyné emlékére ma tartott misén szintén Berzeviczy Albert képviselte a Házat. Bemutatja Arad-, Bars-, Nagyküküllő- és Torontálvármegye feliratát, az obstrukció ellen, és a székesfőváros feliratát a sajtótörvény módosítása érdekében. Ráth Endre a kérvények hovautalása tekintetében az elnöki indítvánnyal szemben ellenindítványt tesz. Sorra kerülnek a mára halasztott névszerinti szavazások. A következő ülés napirendjének megállapítása után, elnök az ülést 2 óra előtt bezárta.

Az István gőzmalom jövője.

Viharos közgyűlés.

Nincs határozat.

A debreczeni kereskedő társulat dísztermében talán még soha se volt olyan viharos, szenvedelmes gyűlés, mint tegnap, amikor is az István-gőzmalom részvényesei gyűltek össze, hogy a több mint 50 év óta fennálló malom sorsa felett határozzanak.

A képviselőház, a viharok obstrukciós jelenetei eltörpültek emellett, ami vasárnap ezen a közgyűlésen történt. Komoly, derek öreg urak harcoltak egymással hanggal, dobálással, sőt füttyüléssel is a jogaikért.

Az István-gőzmalom ügye már hónapok óta foglalkoztatja Debreczen, sőt az ország közgazdasági köreit. Mint tudvalevő, a malmot két érdekcsoport akarja megszerezni. Az egyik a Lánycy Leó vezette és álló malomérdekltség a másik pedig a Hatvány—Deutsch-féle konzorcium, mely utóbbi különösen a felvidék jelentősebb malmaival vonta be eddig érdekkörébe.

Az István-gőzmalom részvényeit ez év elején kezdte vemensen vásárolni a Lánycy-csoport debreczeni érdekltsége. Ezt megtudta az igazgatóság, s pár hónap előtt közgyűlést tartott, amelyen módosították az alapszabályokat. A malom igazgatósága ekkor tárgyalást kezdett a Hatvány—Deutsch-csoporttal s megállapodást is létesített a malom további sorsára nézve. A terv az, hogy az István-gőzmalom a Borsod—miskolci gőzmalomnak rendelik alá, s a székhely nem Debreczen, hanem Miskolcra lenne.

E javaslataknak tárgyalására hívták össze vasárnap délelőttre a rendkívüli közgyűlést, amelyen a lármán kívül semmi sem történt. Már a közgyűlés elején hallatszott, hogy az igazgatóság javaslatát ellenzők meg fogják akadályozni a tárgyalásokat. Így is volt. Alig nyitotta meg Zádor Lajos a közgyűlést, pokoli zűrzavar és láрма keletkezett.

Szólni akartak Zádor Lajos, Degenfeld József gróf, Kemény Mór, Jeney Szabó Miklós, Márk Endre, Ferenczy Gyula, Csanak János, de a zajban érdemleges vita nem fejlődhetett ki.

Egyszerre százan is beszéltek, úgy, hogy a zűrzavarban senkinek a szavát hallani nem lehetett.

Az idő dél felé járt, amikor határozat nélkül oszlott szét a közgyűlés.

Debrecen legtöbb adófizetői.

Az igazoló választmány ülése.

Debrecen város igazoló választmánya tegnap Márk Endre elnöke alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak Lestyán Adorján, Freund Jenő, Kernhoffer József, Tatay Zoltán jegyző. Itt összeállították a Debreczenben legtöbb adófizetők 1912 évi névjegyzékét, melynek ideiglenes összeállítása ellen szeptember hó 1—9-ig több felszólamlást adták be.

Az alább közölt névjegyzéket 8 napra újból közszemlélre fogják kitenni s ez idő alatt felelkezni lehet a bíráló választmányhoz.

A névjegyzék a következő: (Az x-szel jelölték adója kétszeresen számít):

Kardos László kereskedő 1102 korona 46 fillér. Rickl Géza birtokos 7308 korona 43 fillér, xMuraközy László gyógyszerész 6918 korona 50 fillér, Németh András vendéglős 6744.68, Vecsey Zoltán birtokos 5763.41, xSzilcz Ferenc gyógyszerész 5695.08, xKenézy Gyula dr orvos 5440 korona 22 fill., Fürst Ödön kereskedő 5433.09, xZádor Lajos bankigazgató 5384.84, Ungváry József birtokos 4508.44, Aron Miksa 4508.44, Aron Jenő kereskedő 4427.70, xKemény Mór ügyvéd 4294.92, Aufrecht Vilmos gőzmalomtulajdonos 4207.07, Gyarmathy István sertés-kereskedő 4125.03, May Andor gőzmalom-igazgató 4082.19, xKomlóssy Imre dr ügyvéd 3885 K 18 fill., xFráter Imre dr orvos 3222.46, xKomlóssy Dezső ny. törv. bíró 3123.72, Szabó Lajos ny. vincellér kép. ig. 3123.02, Rickl Antal birtokos 3117.36, xJifalussy József orvos 3047 K 87 fill., xSzalay József ügyvéd 3024.26, Kaszanyitzky Andor kereskedő 2968.90, xDebreczeni Lajos kereskedő 2872, xLestyán Adorján közjegyző 2842.48, Haranghy Sándor birtokos 2821.69, xKovács József polgármester 2753.20, Hufflész Kázmér birtokos 2726.25, Szentkirályi Tivadar kereskedő 2694.82, Gál Ferenc birtokos 2682.13, xMegyery Pál dr. ügyvéd 2667.46, Csanak József kereskedő 2626.51, Lusztig Károly kereskedő 2620.01, xLöfkovits Artúr kereskedő 2590.40, Kovács Aladár vendéglős 2575.19, Szikszay Lajos építész 2569.70, Irinyi István dr ügyvéd 2550.48, xNagy Lajos dr ügyvéd 2539.74, Lukács Armin kereskedő 2538.22 (uj), Kenyeres Károly birtokos 2518.05, xLöfkovits Márton dr bankigazgató 2495.88, Benkő Sándor honvédfőhadnagy 2487.72 (uj), xVargha Emil dr orvos 2479.76, Kondor Zsigmond törvénytudó bíró 2478.60, Horváth János gyáros 2435.95, Mórity Ferencz hentes 2434.72, Svartz Vilmos butorkereskedő 2418.91, Sz. Svartz Vilmos butorkereskedő 2418.91, xSz. Szabó László ügyvéd 2399.86, Ungár Jenő vezérigazgató 2388.19 (uj), Horváth István birtokos 2365.89, xSzántó Sámuel dr bankigazgató 2343, Falk Lajos bankár 2337.04, xGajzágó Béla táblai tanácselnök 2326.42, xSzávay Gyula iparkamarai titkár 2309.80, Polgári Bálint birtokos 2298.95, xLegányi Gyula dr orvos 2234.30, Ujlaki Hugó dr. ügyvéd 2217.76 (uj), Gara Alajos bérlő 2193.68, xPorubszky Jenő kir. táblai elnök 2189.76, Balogh István birtokos 2178.63, Szép József birtokos 2163.47, Fisch Lajos vezérigazgató 2156.89 (uj), Nagy Jakab sertéskereskedő 2081.10, xDebreczeni Jenő gyári igazgató 2037.46, xSz. Nagy Kálmán dr orvos 2064.46, xKocsár Gábor dr ügyvéd 2050.06, Jóna János birtokos 2011.85, Molnár István birtokos 1990.93, Szentesi János mészáros 1949.60, xRiesz Henrik gyáros 1939.38, del Zsigmond bankbizományos 1934.12, Sesztina Jenő kereskedő 1906.00, xKola János dr ügyvéd 1896.20 (uj), xGyörfy Aladár 1866 K 80 fill., Kis Ignác bádogos 1860.83 (uj), Hegedüs Jenő dr ügyvéd 1849.98 (uj), Bilkei Kőgedüs Imre birtokos 1847.06, ifj. Jóna János birtokos 1828.15, ifj. Kertész István birtokos 1821.00, xLeitner Adolf dr orvos 1818.28, Süsmegi Ferenc birtokos 1811.54, xGrósz Nagy Ferenc gyógyszerész 1791.12, xSzilágyi Imre ügyvéd 1777.56, Horváth Tamás birtokos 1768 K 84 fill., Tóth István építész 1767.25, Molnár Albert birtokos 1765.78, xIlléssy Gyula r. fogalmazó 1756.14 (uj), xTatay Ferenc Törv. bíró 1754.04, (uj), Balogh István birtokos 1715.56,

xVadon Sándor ügyvéd 1698.28 (uj), id. Zöld János 1695.29, Rosenfeld Salamon bérlő 1694 K 65 fill., Kovács Gyula kereskedő 1643.34 xMárton Kálmán dr ügyvéd 1638.08, (uj), Rottler Béla kir. táblabíró 1622.56, xGyártó Sándor kir. főügyész 1620.00, Kertész Imre birtokos 1616.52, Hochfelder Jakab ker. ügynök 1618.59, Polgári József birtokos 1599.72, Balogh István birtokos 1574.22, xBruckner Ernő dr orvos 1552.68, xKolbenhayer Kálmán kir. táblabíró 1519.22, Kun Antal birtokos 1479.54 Rubinstein Herman vendéglős 1467.47, Szikszay Gyula birtokos 1460.10, Kertész János birtokos 1457.97, Laczka László gyáros 1452.99, Balogh István birtokos 1445.65.

SZINHÁZ.

— **Egy volt debreczeni színész nő sikere.** Barabás Ella, aki a debreczeni színháznak volt általunk többször méltatott tagja, legutóbb nagy sikert aratott az újpesti Népszínházban. Felépéséről a következőket írja az «Egyetértés»:

Az új, eleterős Újpesti Népszínház, amely felavatásakor operettszemélyzetét állította tűzvonalba, ma drámai ensemble-ját vonultatta fel. A bemutatkozás Ruttkay György hatásos színművének, a Sötétség-nek a keretében történt s tegyük hozzá, teljes sikerrel. Igazán néhány jeles és ügyes művészember produkálta itt magát, de kétségtelenül a legkiválóbb találat a közölt Barabás Ella, aki a dráma női főszerepét játszotta megkapó természetességgel, közvetlenül s bensőséggel. A fiatal művésznő minden árnyalatot, minden mozdulatot oly biztonsággal talált el, hogy a közönséget teljesen magával ragadta s így a tapsnak, ovációnak vég-hossza nem volt. A színház Barabás Ellában kvalitatív, pompázó tehetségű erőt nyert, akit azonban, hisszük, mihamar át fognak csalogatni a főváros területére. Papir Sándornak, a kitűnő igazgatónak ezt az eshetőséget nem kívánjuk, de a művésznőnek igen.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczeni' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

— **Kossuth-lakoma.** A debreczeni függetlenségi Kör Kossuth Lajos születési évfordulója emlékére f. évi szeptember hó 17-én, vasárnap este 8 órakor a Törő-féle vendéglőben (Csapó-utca) Kossuth-lakomát rendez. A vacsora étlap szerint lesz s az ünnepi beszédet Bakonyi Samu, városunk II-ik kerületének közszerepében álló képviselője mondja. Hiszük, hogy mint az elmúlt években, úgy ez alkalommal is ott lesz e lakomán Debreczen hazafias polgársága s külsőképen is kifejezésre juttatja, hogy nem lett hűtelen ahhoz az eszméhez, melyet Kossuth Lajos hirdetett s a magyar népnek örökségül hagyott.

— **A város új palotája.** A Szikszay-Tábornoki házak építése ügyében tudvalevőleg a miniszter kifogásokat tett a terven. A tanács erre felhívta Pavlovics és Szilágyi építészeket, hogy a módosításokat eszközöljék. Ma Szilágyi János építész beadta a kívánt változtatásokat s a tanács foglalkozott is azokkal. — Az ügyet további eljárás céljából a jog és pénzügyi bizottságnak adták ki.

— **Németül! Vissza!!** Eszék város tanácsa tegnap egy német nyelvű átiratot intézett Debreczenhez. Voltaképen szívességre kéri Debreczent, de németül. Azt kéri ugyanis, hogy a debreceni Fried és Adorján csatorna-építő cégről adjon kimerítő felvilágosítást Debreczen város tanácsa. Miután német nyelvű átiratokra Debreczen nem köteles válaszolni, természetesen, hogy a tanács egyszerűen viszkálódta az átiratot.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** Tegnap volt az évfordulója annak, hogy Erzsébet királyné áldozatul esett egy örült ember merényletének. Az évfordulón — Budapestben — az összes állami és törvényhatósági épületekre kitűzték a gyászlobogót, ma délelőtt tíz órakor pedig gyászisétmisztet tartottak a kornázó Mátyás-templomban. A gyászisétmiszteten úgy a polgari mint a katonai hatóság fejei teljes számban megjelentek.

Bécsből jelentik: Ma reggel Erzsébet királyné halálának évfordulóján őfelsége megjelent a kapucinusok sirboltjában és ott a gyönyörű virágokkal díszített koporsónál imát mondott. Őfelsége ezután Rudolf trónörökös koporsójánál időzött és a közönség tiszteletteljes üdvözlései közepette elhagyta a templomot és viszatért Schönbrunnba.

— **Esküvő.** Vasárnap délelőtt fényes esküvő volt Budapestén a Lloyd-Társaság disztermében. Dr. Balkányi Kálmán ügyvéd, az OMKE titkára tartotta meg esküvőjét Vészi Edittel, Vészi József nyug. min. tanácsos legfiatalabb leányával. A Lloyd nagyterme ez alkalommal zsufolóság megtelt a rokonok, tisztelők és barátok sokaságával. Az egyházi esketést dr. Hvesi Simon rabbi végezte. Az énekreszketet Lazarus főkántor láta fel. (Az esketési szertartás végzetével a Reform szabadkőmives páholy nagy küldöttsége járult a fiatal pár és az örömszülők elé és a páholy nevében dr. Schiff Kálmán üdvözölte őket. Majd a megjelentek fejezték ki szerezkeívánataikat. A fiatal párhoz tömérdek sürgöny- és levélbeli gratuláció érkezett. Közöttük Láng Lajos báró, Görgy Arthur tábornoké, Hieronymi Károlynéé, gr. Degenfeld József polgármestereké, Ormódy Vilmosé, Grätz Gusztáv, Szemere Miklósa, Jászi Oszkár stb. A polgári esküvő az anyakönyvvezető előtt tegnap volt és azon tanuként Biró Lajos, a kiváló író, a menyasszony sógora és dr. Popper Alajos debreczeni orvos, a magyar orvosi kar nesztorja, szerepeltek. A fiatal pár az egyházi esküvő után nászutra indult.

— **Verekedő szomszéd.** Németi János asztalosmester a Jókai-utcán lakik. Tegnap az egyik szomszédjával összeveszett, mire a szomszéd felkapott egy vasvedret s azzal úgy fejbe verte, hogy Németit a vér előntötte. A mentők a kórházba vitték a sebesültet.

— **Dr. Erős Vilmos jogi szemináriuma** budapesti működésének 4-ik évfolyamába lépett. Ezen rövid idő alatt is az egész országban a jogi vizsgák terén való előkészítés tekintetében mindenfelé a legnagyobb elismerést vívta ki magának. Ez főleg annak tulajdonítható, hogy az intézet vezetősége semmiféle áldozattól sem riadt vissza, hogy a segítségére szoruló jogász ifjuság teljes és alapos kiképzést nyerjen. Dr. Erős jogisemináriumának kötelességében az előkészítési munkát 15 szakember végzi, köztük 5 elsőrangú ügyvéd és 10 juris doctor. Ezzel a hatalmas szervezettel, az előadók lelkes, körültekintő ambíciójával, a vizsgálóintézet pontos szemmeltekintésével tudta az intézet elérni azt, hogy a tavalyi évben 56 ügyvédi vizsgát tevők közül 48-at képesítettek sikerrel és csak 4-et vettek vissza egészen és 4-et egy tárgyból. Az alpvizsgák, szigorlatok, államvizsgák és államszámviteltani államvizsgák terén elért eredményei mindenfelé feltűnést keltenek. Dr. Erős jogi szemináriuma kiadta a jogi vizsgák vezérfonalát, amely minden érdeklődőnek díjtalanul áll rendelkezésére és amelyben az annyiak által megcsodált sikeres előkészítés titka logikus okfejtéssel van felderítve. Minden levélre kimerítően válaszol dr. Erős Vilmos jogi szemináriuma Budapest, Dohány-utca 78. Telefon 118—57.

— **Csendélet a Nyilas-telepen.** Váradai Márton és Bánjai Sándor mesterlegények vasárnap délután kimentek a Nyilas-telepre. Dolgukat elvégezve, hazafelé tartottak. Utközben eléjük került Nagy Sándor ismert verekedő, aki belekötött Bánjaiba. Váradai barátja segítségére sietett, de vesztére, mert Nagy Sándor a kését többször megforgatta a mellében. A veszedelmes legényt a rendőrség elfogta.

— **Sikkasztó ügyvéd.** Gyuláról táviratozták. A gyulai takarékpénztár tegnap feljelentést tett a gyulai ügyészségen dr. Tabak István gyulai ügyvéd, az intézet ügyésze ellen sikkasztás miatt. Tabak ugyanis az intézet részére behajtott 36.000 koronáról nagyobb összeggel — bár töggyször haladékosan — nem számolt el. A vizsgálóbíró éppen intézkedni akart, hogy Tabak letartóztatását rendelje el, mikor Tabak önként jelentkezett, mire letartóztatták.

— **Szerelmi dráma.** Vasárnap délután Csillag-utcán véres szerelmi dráma játszódott le. Grünspan Ignáczné, aki azzal foglalkozik, hogy lakását ágyarajzó embereknek adja ki. A minap Grünspannéhoz került egy Forgács Gábor nevű veszedelmes suhanc, akit a debreceni rendőrség közveszélyes volta miatt kitiltott a város területéről. A jól megtermett Forgács megnyerte az özvegy szimpátiáját s az ösmeretségből szerelmi viszony lett. Vasárnap valamin összeszólkkozott Forgács Grünspannéval. A veszekedésnek az lett a vége, hogy Forgács kést rántott s azzal rohant a balkézi feleségére. Az asszony bemenekült a szobába. Ide is követte Forgács, aki dühében többször megszurta. Az egyik szurás a hasán találta az asszonyt s oly súlyos sebet ejtett rajta, hogy a kórházba kellett a mentőknek beszállítaniok.

— **Befagyott vérfürdő.** (Esküdtszéki tárgyalás.) A debreceni kir. törvényszék esküdtbírósa azzal a bűnüggyel foglalkozott, amelynek szereplői Orosz Imre 23 éves legény és Pásti Eszter 24 éves leány. Még a múlt évben történt, hogy Orosz Imre vérfürdőt akart rendezni Pásti Eszter lakásán. Orosz szerelmes volt a leányba s el akarta venni feleségül. A katonáskodás azonban megakadályozta ebben. A múlt év március 4-én felkereste Pásti Esztert s kifejtette előtte keservét. Majd minden átmenet nélkül azt mondta: Halljunk meg Esztikém! A leánynak esze ágában sem volt meghalni, de még gondolkodni sem tudott, mert Orosz revolvert rántott s azzal a leány arcába lött. A golyó a nyakán jött ki. A revolverből magába is eresztett egy golyót Orosz, de baja nem történt. Szándékos emberölés kísérlete miatt emeltek vádat Orosz ellen. Az esküdtbírósa súlyos testi sértés vétségében mondta ki Oroszt bűnösnek. A kir. törvényszék ennek alapján Oroszt 2 havi foghárs és 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Összeverték az országton.** Szabó István, a Balogh-féle téglagyár tüzmeistere tegnap hazafelé igyekezett. A Hadházi-uton ismeretlenek megtámadták s úgy elverték, hogy lepedőben szállították a lakására. A tetteseket keresi a rendőrség.

— **Két akasztott.** Az öngyilkosságok száma ismét megsaporodott. Tegnap Debreczenben és Kabán történtek önkasztások. A debreceni életunt Géczy Lajos Olajútóbeli lakos, aki, mialatt családja távol volt, egy vastag köfítél felkötötte magát. Hasonló módon vetett véget életének Balogh Sándor 59 éves gazda, akinek öngyilkosságát a debreceni kir. ügyészségnél bejelentették.

— **Körözött tolvaj.** Lopás miatt köröztek országosan Tóth András debreceni tolvajt. Sehol se tudták a bujdosó embert elfogni. Végre a szatmári rendőrség kézrekerítette s ma átadta a debreceni kir. ügyészségnek.

Dr. GERÉB JOGI SEMINÁRIUMA

Kolozsvár, Farkas-u. 5. szám.

(A régi színház mellett.)

Kiváló sikerrel készít elő **Jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra — ügyvédi és bíról-vizsgára** igen jutányosdíjazásért. **Három hónap alatt doktorátushoz juttat.** — A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve.

TÁVIRATOK.

A kolera.

Ujabb megbetegedések.

A hatóságok mindent elkövetnek, hogy a kolerát meggátolják pusztító munkájában. Ahol koleragyanus megbetegedés történik, rögtön megjelennek a hatóság emberei és fertőtleníténi mindenkit, aki a gyanús emberrel érintkezett.

Szombaton vitték ki a járványkórházba Krekő Andrásné, a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társaság 452. számú hajójáról, ahol férje kormányos, Krekőné vasárnap reggelre halt. A boncolás megállapította, hogy halálának oka kolera volt. Annak idején, amikor Bihar Józsefet és héttagu családját elhelyezték a járványkórházba, velük került be Mélai Ferenc napszámos is. A megfigyelés eredményeként megállapították, hogy Mélai, aki különben teljesen egészséges ember, a legveszedelmesebb ember, mert kolera baktériumhordozó. Az ilyen emberek terjesztik legerősebben a borzasztó járványt, amely azonban rajtuk nem fog.

Vasárnap ismét több ember került mint koleragyanus a járványkórházba.

A Sip-utca 3. számú ház átalakítási munkálatainál dolgozott Sörös István 33 éves napszámos, ott lett rosszul és onnan került a járványkórházba.

Az Akácfa-utca 42. számú házban Weinberger Izidor kereskedő 42 éves neje, született Wild Karolina betegedett meg koleragyanus tünetek között.

Az újpesti rakpartnál horgonyzó Fleischmann Antal tulajdonát képező uszájhalóról Gereben Ferenc 24 éves hajólegényt vitték be mint koleragyanusítottat a Gellért-kórházba, de ott megállapították, hogy nem kolera.

A Ferdinánd Max személyszállító gőzös egész legénységét, 33 emberrel, az összekötő uti hidnál megfigyelés és zár alá helyezték.

A dunaparti teherpályaudvaron Ferencz Sándor 26 éves vasuti munkás a Dunába esett. Kimentették és bevitték a Gellért-kórházba.

Vasárnap délelőtt a szentendrei Dunaszakoszon álló Budapest nevű kotrógőzösn Kupicza Mihály hajólegény megbetegedett. Fia, Imre csolnokon vitte át az újpesti rakpartra, a Fleischmann-féle kavicsstelepre, ahol a tisztiorvos koleragyanusnak találta és a Gellért-kórházba vitette.

A Döbrentei téren horgonyzó DGT. 339. számú uszájhalóján Kovács János hajós megbetegedett, átjött a révkapitánysághoz a Ferenc-József téren, itt koleragyanusnak találták és kórházba szállították.

A Petőfi-téren Timár János 48 éves kubicus a Dunából vizet merített és megitta vele feleségét és 4 gyermekét. Valamennyien a járványkórházban megfigyelés alatt vannak.

Külföldről a kolera terjedéséről a következő táviratok érkeztek:

Konstantinápoly, szept. 10. Tegnap 30 koleramegbetegedés és 15 haláleset fordult itt elő.

Róma, szeptember 10. A lapok szerint Massafában (Apuria-) a tömeg kiszabadította a koleragyanus miatt elkülönített betegeket. — Majd felgyújtották egy dockmunkás házát, melyben két asszony meghalt. Csapatok és karabinierek megakadályozták a további zavargást. Negyvenöt felbujtót, köztük kilenc asszonyt, letartóztattak.

A megegyezés felé.

Páris, szept. 10. A lapok jelentései szerint Németország ellenjavaslati tegnap este ide érkeztek. De Selves és Caillaux átvizsgálják azokat és a keddi minisztertanácson Franciaország álláspontját precizirozni fogják. Azt hiszik, a megegyezés létre fog jönni.

Vizbe fullt 14 nő.

Perugia, szept. 10. Tegnap délután egy moterosónak, melyben 14 asszony és leány, valamint három férfi ült, Castiglione di Lagóból, felborult. Mind a 14 nő a vízbe fullt, a férfiaknak sikerült a partra uszni.

Repülés a halálba.

Weil (Eszlingen mellett), szept. 10. Eyring aviatikus tegnap este felszállt. A nagy sötétségben nekiment egy oszlopnak. Az aeroplán felborult s Eyring lezuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a kórházba, ahol rövidesen meghalt anélkül, hogy csak egy perc is visszanyerte volna az eszméletét.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat)

Budapest, szept. 11.

Az árak 50 kilogramonként	
buza okt.	11 95—12.—
buza épr.	12 18—12 18.
rozs okt.	10 30—10 18.
zab május.	—
zab okt.	9 53—9 26.
Tengeri szept. 1911	8 91—
Tengeri máj. 1912.	8 50—8 92.

Ertéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 649 25
Magyar hitelrészvény 842 25.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás

Ezalatt a nap leáldozott, a vigaság az utcán szünni kezdett, és a szobában a félest, a sejtelmes borongás terjengett.

Ilyenkor aztán a magyar ember nem szeret beszélni.

Az est elmélkedésre van teremtve, mondja és néma merengésben előszólitgatja, ami lelkében szép képek vannak.

Visszaszáll a múltba, fölkeresi azon napokat, és helyeket melyek számára nevezetes, tanulságos, vagy édes emlékeket rejtegetnek; kirajzolgatja magának a jövőt, azon jóval, melyről szeretné, hogy az évek azt megteremjék számára.

Magda asszony Illussal is ilyen szótalan kalandolásban ültek, midőn az ajtó megnyílt, és az öreg Galambos szerencsés jó estét kívánva a szobába benyitott.

E látogatás olyan váratlanul jött, hogy mind Magda asszony, mind Illus első pillanatra elfelejtették, mit kell az öreg köszöntésére feleletül mondani.

Menten azt hitték, hogy képzeletük eleven rajzásában hallották e jóleső hangokat; de pillanat múlva a leányka már ott volt az öreg mellett és mindkét kezével karjába kapaszkodva, vezette őt a székhez, melyet édes anyja ágya mellett elhagyott.

— Hát hogy vagy öcsém asszony? — kérde az öreg nyájas hangon.

Magda asszony nem tudott felelni örömben.

Csak a kezét nyújtotta oda az öregnek és szoritotta, ahogy gyöngye ereje bírta.

— Rosszul érzed magad ugy-e? — kérde az öreg részvétellel.

— Dehogy! — viszonzá Magda asszony fojtott hangon. — Sőt jól érzem magam! — Olyan jól, mint már régen nem! Csak az örömtől vagyok olyan bágyadt.

— El fog mulni édes hugom és akkor egészen jobban leszel — biztatta az öreg.

— Oh, igen, bizonyosan el fog mulni! Már is elmúlt! Olyan jól érzem magam már is! Olyan jónapom van ma! Föl is /kérlek mindjárt, ha a sok fekvés el nem gyengített volna — mondá az asszony, iparkodván, hogy legalább fejét támaszthassa a falhoz!

— Jobb, ha ágyban maradsz még! — inté az öreg és a meggyújtott gyertyavilágnál megilletődve nézte e haloány, lázasan kigvult arcot.

— Hát Mihály gazda hol van? — kérde aztán, erővel visszafojtva érzékenyülését. — Egy kis beszédem volna vele.

— Künn lesz a gazdaság körül! Megyek és behívom! — mondá Illus, ki az öreg arcáról leolvastván megindulását, ürügyet keresett, hogy a szobából távozhassék, és odakünn kisorhassa magát.

— És nem sejtetd hugom, mi járatban vagyok? — kérde az öreg, mikor Magdával egyedül volt.

— Bizony nem! Csak azt tudom, hogy Galamb bácsi nem rossz hírnek hozója! — viszonzá Magda asszony benső meggyőződésből.

— Az majd megvállik; mert szó a mi szó, egy kis pusztítást akarok véghez vinni házamban. Leánykerőben jöttem! — tréfálkozék az öreg.

— Pozsár Gergely részere? — kiáltá az asszony és nagy örömben egész feltestével támaszkodott fel ágyában.

— Igen is, az ő részere és csak azt akarom tudni, ha neked nincs-e ellenedre?

— Nekem?! Régóta egyetlen óhajtam ez nekem: Hisz a két ifju szereti egymást! Oh! én tudom csak, mennyit szenvedett a kedves leány a miatt — sóhajtozá az anyja, visszahagyatolva.

— No, így most a szenvedést boldogság fogja felváltani. E két ifju nem csak szereti de meg is érdemli egymást, mondá az öreg biztatólag.

Most Kupecz lépett be a szobába, még mindig azon fásult, bomladozott kifejezéssel arcán.

Megpillantván az öreg Galambost, fénytelen szemei kissé megvilágosodtak; mintha csodálkoznék, minek keresi föl ez ember az ő társaságát.

De csakhamar visszaesett egykedvűségébe, és jó messze az öregtől a ládára ülve, kábulatos merevséggel bámult maga elé.

Az öreg Galambos arra komoly nyugodtsággal adta elő idejövételének célját, azon szokásos óhajtas mellett, hogy üres kézzel ne ereszkék el innen.

Kupecz arcán az egész idő alatt egyetlen vonás meg nem változott. Merev szórakozott sággal bámult maga elé, mintha nem is őt illelné e beszéd.

— Hát micsoda felelet ad kend e dologban kérdé végre Magda asszony aggodalommal.

Folytatjuk

Főmunkatárs: VOITH GYÖRGY.

Ingyen eladás.

Eladó Nagykárolyban a Kőlcsey-utcában egy kőből épült, modern, nagy uri ház, a hozzá tartozó, mintegy 1300 négyszögöl területű udvarral és kerttel.

Eladó Nagykárolyban a Kálmán-utcában, mintegy 1300 négyszögöl telek, a rajta levő modern 100 marhára alkalmas istállóval.

Eladó Nagykárolyban a Kis-laposon mintegy 4 hold (1100 négyszögöles és 860 négyszögöl) területű szántóföld.

Eladó Gencs községben mintegy 89 hold (1100 négyszögöles) területű rét és legelőföld, akár egy tagban, akár részletekben.

Értekezhetni lehet: **Nagykárolyban:** Borody György ügyvéddel és **Budapestben:** Dr. Gerő Vilmos ügyvéddel, V. Erzsébet-tér 18.

CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljete a cigaretták óriási áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsetek

Jacobi Antinicotin-hüvelyeket,

vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfej)

és „**TIP-TOP**“ aranyzopókás cigarettapapírt.

Izzad a lába? Használjon **Harsányi-féle „Formacint”** mely bármely testrészi izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 korona, Nagy üveg 2 korona

Kárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat. Egy üveg ára 1 korona.

„**Menthol**“ jeges sóborszesz, az eddigi sóborszeszek között leg-hatásosabb 30—50 fillér es 1 koronás üvegekben.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszer-tárában Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a. kaphatók.

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62. (Erzsébet-körút mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg, meleg víz.

Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzékeny kiszolgálás.

HÁZLEBONTÁS

miatt

a raktáron levő összes papirárunk

u. m.:

Iskolai füzetek,

író- és rajzszerkek, irodai és

Levélpapírok,

Üzleti könyvek,

Répeslevelezőlapok

leszállított árban kaphatók

HOROVITZ ZSIGMOND

papírüzletében

Debreczen, Piac-utca 12. sz.

(volt Stenczinger-ház.)

————— **Isléses** —————

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 330. Könyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

Szerény igényű, fiatal irodista, izraelita családnál folyó hó közepétől teljes ellátást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Theologus I. II. oszt. gimnazistát olcsóért tanít. Levelet szerkesztőség továbbít.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Öndódon két és egynegyed hold föld eladó. Értekezhetni tulajdonosnál: VI. ker. Malomköz 5. sz.

Zongorákat ad felelősség mellett gyakorlott, lelkiismeretes urnó kezdőknek és haladóknak. A zenetanárno garantálja a tanítvány elvállalása esetében a sikert: kitünő módszere mellett még a leggyengébbeknél is, vagy a legelhanyagoltabbul tanítottaknál a legrovidebb idő alatt. Czim a kiadóhivatalban.

Egy vasúti, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Derekvarróleányok állandó alkalmazást nyerne Takács Sándorné nőruha varrodájában Kölcsey-utca 22.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K. Tokaji édes aszúbor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve, Grittner Lajosnál, Tokajban.

10 krajczár egy iskolai könyv bekötetése

HOROVITZ ZSIGMOND papirkereskedésében Piac-utca 12. sz.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Testvérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

BORBEN emelets uriház eladó. Bővebbet Balogh Örnagnánál, honvéd-kórházban Budapest. Ügynökök díjaztatnak.

Meteor Villamos színház

Bocskai-tér 10.

Legkellemesebb szórakozó helye Debrecen város közönségének.

Szombaton: 2 előadás. Este 7-9 óráig.

Vasárnap és ünnepnapokon: 3 előadás: dé. u. 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig

Hétköznap: 1 előadás pent 9 ó. kezdődik

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinte lakások pormentesítését

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefelést villany parkett-géppel szolid árban vállalom. Telefon 878. sz

Csődből

megvásárolt **déligyümölcs, czukorka, csokoládé, tea, teasütemények**

olcsón eladó.

Hatvan-utca 13. szám.

Ugyanott

egy kézi kocsi, féderes társzekér, lóval eladó.

Eladó téglá !!

Hogy a beállott nagy keresletnek megfelelhessünk, téglagyárunk üzemképességét lényegesen emeltük és ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kitünő, préselt

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk mérsékelt árak mellett. Kivánatai árajánlással bármikor készséggel szolgálunk.

„Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor.

Új boroshordók

első osztályu tölgyfából, erősen megvasalva, vastag dongák **300 litertől 700 literig**

8 K 80 f. hektoliterje

és egyszer használtak teljes hiba mentesek **7 koronáért** bármely állomásra költségmentesen bérmentve utánvétellel küld:

VÁRADI JÓZSEF bizományos, PÉCS (Baranya-m.)

Meghívás

az „István“ Gőzmalom Társulatnak

1911 szeptember hó 28-án, délután 3 órakor

DEBRECZENBEN, a Kereskedő Társulat épületének disztermében tartandó

Rendkívüli Közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslata társulatunk és a Borsod-Miskolci gőzmalom „Borsod-Miskolci és Debreczeni István gőzmalom részvénytársaság“ cég alatt történendő egyesülése tárgyában. Debreczen, 1911. szeptember 11.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a rendkívüli közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket az alapszabályok 26-ik cikke értelmében folyó évi szeptember hó 26. és 27-én délelőtt 10-12, délután 2-4 óráig a társulat Csapó-utca 20. sz. alatti lisztraktára irodai helyiségében átvenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Darabos-utca 7. sz. (saját-ház). Telefon 412.

Takaréktüzhelyek

szüretelő eszközök:

Borsajtók, fenyőfa puttonok,

John-mosógépek, Gazdasági eszközök nagy raktára:

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 23.

15,063 - 1911.

Árverési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tulajdonát képező Ispotálylajos külsősége nevezetű 34 hold területű szántóföld az 1912. évi október hó 1-től 1915. évi október hó 1-ig terjedő három évre nyilvános árverésen haszonbérbe adása rendeltetvén el, ezen árverésre határnapul **1911. év szeptember hó 19-ik napjának d. e. 9 órája** a Városház nagytermében tüzetik ki, kikiáltási ár 1500 korona, melynek 10 százaléka bánatpénzül leteendő.

Az árverési feltételek a számvevőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczen szab. kir. város tanácsának 1911. évi szeptember hó 7-én tartott üléséből.

VÁROSI TANÁCS.